

Het 'Veiligste Magazijn' van 2015

AkzoNobel Decorative Paints strijkt met de eer

Circa honderdduizend Nederlandse bedrijven in handel en productie beschikken over een eigen magazijn, vaak als onderdeel van een logistieke afdeling. Opslag en transport zijn doorgaans geen kernactiviteit van het bedrijf, maar een noodzakelijke toevoeging. Grondstoffen, halffabricaten en producten moeten immers worden aan- en afgevoerd.

Verladersonorganisatie EVO probeert ervoor te zorgen dat een dergelijk bedrijfsonderdeel er wat het veiligheidsbeleid betreft niet bekaaid vanaf komt. Via de jaarlijkse verkiezing van 'Het Veiligste Magazijn' krijgt het veiligheidsbewustzijn een zetje in de rug. Met speciale aandacht voor de kleine en middelgrote magazijnen.

In 2015 vond de tiende editie van het evenement plaats, met de prijsuitreiking op de jaarlijkse Dag van het Magazijn in Zoetermeer. Sinds drie jaar zijn er twee categorieën: grote en kleine magazijnen, met de arbitraire grens op 25 medewerkers. Winnaar in de categorie 'groot' was Ceva Logistics in Gemert met hun 'multi-usermagazijn'. AkzoNobel Decorative Paints in het Zuid-Hollandse Groot-Ammers kreeg de prijs in de categorie 'klein en midden'.

Daniëlle Gevers Deynoot, Senior Beleidsadviseur bij organisator EVO, is blij met de splitsing. Zij zegt: "De Dag van het Magazijn is ooit geïnitieerd door Logistiek.nl en Randstad. Spoedig sloten BMWT (= de belangenbehartiger voor leveranciers van (wegen)bouwmachines, magazijninrichtingen en transportmaterieel,

Productiemanager Kasper Smit van Akzo Nobel Coatings in Groot-Ammers is trots op de erkenning.

red.) en EVO aan als medeorganisator. Op de Dag van het Magazijn werd traditioneel een van de deelnemers uitgeroepen tot het Veiligste Magazijn van Nederland. Kleine magazijnen hoeven zich niet te laten afschrikken door het idee dat het voor hen niet weggelegd zou zijn. Integendeel. Zodra een magazijn bijvoorbeeld met interne transportmiddelen zoals hef- of reachtrucks werkt en dus meer is dan een voorraadkast, kan het meedoen. We hebben daarvoor een aantal heldere criteria opgesteld. Vooral kleine magazijnen worden uitdrukkelijk uitgenodigd deel te nemen.”

Verantwoorde zelfregulering

Gevers Deynoot ziet weinig heil in verstreckende overheidsbemoeienis in de vorm van gedetailleerde veiligheidsvoorschriften die vaak slecht toepasbaar zijn. “Branches willen dat liever zelf doen, bijvoorbeeld in de vorm van arbocatalogi. In de bestaande arbocatalogi komen magazijnen er echter nogal eens dunnetjes vanaf, mede omdat ‘magazijn’ geen aparte sector is. De Arbowetgeving heeft open normen, dus die moeten wel worden geduid. Neem de eis dat een heftruckchauffeur voldoende opgeleid dient te zijn. Wat is voldoende? Kan dat een training van een halve dag bij de rijsschool op de hoek zijn? Ongevallenstatistiek en onderzoek van het RIVM leert dat in vier van de vijf gevallen de voetganger de oorzaak is van een ongeval. Voetgangers raken van het pad af en worden aangereden. Niet alleen de medewerker-als-voetganger, maar ook de bezoekers zijn een zorg omdat ze doorgaans niet door het bedrijf zijn ‘opgevoed’, geen risico-awareness hebben. Dat moet dus in het beleid zijn opgenomen. Mag een bezoeker zonder veiligheidsschoenen in een

magazijn komen? Wettelijk gezien mag dat, als je voetpaden aanlegt die gelden als PBM-vrije zone. Toch raden wij het af: geen toegang of louter toegang met veiligheidsschoeisel. Een heftruck wordt namelijk niet tegengehouden door een streep op de vloer.”

Risico's in magazijnen

Gevers Deynoot heeft de indruk dat er goed gewerkt wordt aan veiligheid in magazijnen, maar er zijn natuurlijk altijd aandachtspunten. Gevers Deynoot: “Er zijn bedrijven die er al decennia een magazijn op nahouden. Soms groeit dat uit zijn jasje, met gevolgen voor de veiligheid. Het is overigens niet automatisch zo, dat mindere bedrijfsresultaten leiden tot onveiligheid: investeren in het gedrag en de cultuur hoeft niet kostbaar te zijn. Heftrucks vormen natuurlijk een bekend risico, maar ook ‘meewerkend chauffeurs’ zijn een gevaar. De logistiek wordt soms geconfronteerd met buitenlandse vrachtwagenchauffeurs die per contract verplicht zijn om te helpen met laden en lossen, of gewoon omdat het extra handjes levert. Het werkt arbeidsongevallen in de hand als relatief onbekende helpers aan de slag gaan, vooral als ze de Nederlandse taal niet machtig zijn. Als bedrijf moet je afspraken maken om dat in goede banen te leiden. Melden bij de losmeester, buitenom naar de koffie, enzovoort. Een ander aandachtspunt zijn de af te sluiten contracten, zodat je weet of het meewerken noodzakelijk is. Verder blijft het laadperron een risicofactor. Het gebeurt te vaak dat vrachtwagens al weggrijden, terwijl er nog wordt geladen. Soms vallen daardoor heftrucks of personen ‘tussen de wal en het schip’. Daar zijn allerhande oplossingen voor, net als voor het voetgangersprobleem. Ik hoop dat de jaarlijkse competitie voor het veiligste magazijn ook in de kleinere magazijnen tot minder ongevallen gaat leiden.”

Winnaar klein/midden

In het landelijke Groot-Ammers, onder de rook van Rotterdam, zit al meer dan honderd jaar een verffabriek. Alle terpentinehoudende lakken en verven van Flexa, Sikkens en Cetabever die in Nederland en Europa worden verkocht zijn in Groot-Ammers gemengd, afgevuld en verpakt, evenals enkele specifiek Belgische en Franse merken. De productie bedraagt gemiddeld zestigduizend kilo per dag. Bij binnenkomst reikt receptioniste Willeke direct de ‘Life Saving Rules’ van AkzoNobel uit, een ontruimingsplattegrondje en een blanco ‘gele kaart’, bedoeld voor het melden van alle gesignaleerde onveilige handelingen en onveilige

situaties. Tevens uitdrukkelijk aanbevolen voor bezoekers, want iedereen heeft zijn inbreng in het veiligheidsproces. Veiligheidsschoeisel is verplicht; oordoppen, bril en signaalhesje worden door AkzoNobel keurig in een zakje verstrekt aan alle bezoekers die verder komen dan kantoren en kantine. Na de registratie van de bezoekersgegevens maakt Willeke zich klaar voor haar Behaviour Based Safety (BBS) veiligheidsronde, een neventaak die conform rooster door iedereen wordt vervuld. Bij toerbeurt ook door niet-specialisten. Bij die ronde wordt uitdrukkelijk aandacht besteed aan de veiligheidsaspecten van gedrag. Dat is dus niet alleen een zaak van de chefs of de preventiemedewerker, hoewel die vaker zijn ingeroosterd en een coachende taak hebben. Ook het vergezellen van andere 'inspecteurs' en het rouleren over de afdelingen is in het rooster geregeld. Willeke toont de flinke stapel ingevulde gele kaarten van 2015, allemaal in het systeem ingevoerd. De meeste opmerkingen hebben al geleid tot maatregelen en aanpassingen van procedures, want 'er moet natuurlijk wel wat mee worden gedaan!'.

Kroon op het werk

Kasper Smit, productiemanager van de locatie, zorgt voor een soepel en veilig verloop van de productieprocessen en logistiek. Smit: "We hebben een flink aantal moderniseringsslagen achter de rug, van de productie en de vulhal, maar ook van het magazijn en de bijbehorende laad- en losperrons.

Klaar zijn we nooit, vooral niet op het gebied van veiligheid. We zijn natuurlijk erg blij met de verkiezing tot Veiligste Magazijn. Het is de kroon op het werk van de afgelopen jaren. In 2013 hebben we voor het eerst meegedaan. De inspiratie daartoe kwam door andere vestigingen van AkzoNobel, onder andere Sassenheim (winnaar in 2011, red.) en Wapenveld, die eerder deelnamen. Ik vond dat wij dat ook moesten kunnen. Mijn locatiemanager stond er direct achter en Wim Spek, de warehouse manager, was een van de grootste drijvende krachten. In 2013 werden we derde, waar we bijzonder trots op waren. We waren toen net begonnen met BBS en in het juryrapport werd terecht vermeld dat de implementatie nog niet compleet was. Verder werd onder meer een herhalingstraining 'verantwoord tillen' aanbevolen. Daaraan hebben we in de HSE-week van 2014 voldaan."

Wat is een HSE-week?

Smit: "Dat is een jaarlijks terugkerende week waarin we speciale aandacht besteden aan gezondheid, veiligheid en milieu (Health, Safety and Environment, red.). We leggen in die week de productie elke dag een aantal uren stil en doen met het voltallige personeel trainingen, workshops en andere sessies. Zo hebben we in 2014 een ergonomiecoach over de vloer gehad voor de herhalingscursussen 'tillen', maar ook opdrachten, rondleidingen en uiteenlopende bezigheden behoren tot de mogelijkheden. Voorlichting over afvalinzameling en de gevolgen van het verontreinigen van

restafval met chemisch afval, sessies met een rijnsimulator on-site om de effecten van één of twee glazen alcohol op de veiligheid te laten ervaren. Afgelopen jaar heb ik zelf een training gegeven aan operators over de inschatting van risico's, met praktijkvoorbeelden. Het helpt bij de prioriteitsstelling van onze verbeterprojecten. Dat mag niet slechts een instrument zijn van het management: ook op de werkvloer hebben mensen er baat bij. Het is allemaal bedoeld om de veiligheidscultuur op die werkvloer te verbeteren."

Krijg je goed grip op die veiligheidscultuur?

Smit: "Ik denk het wel, hoewel een score van honderd procent vrijwel nooit haalbaar is. De jury vond in 2013 al dat het op een mooi niveau was en in 2015 was ze vol lof. 5S (een van oorsprong Japans model/methode om te zorgen voor een opgeruimde werkvloer, red.) heeft daarbij goed geholpen. Het sorteren, schikken, schoonmaken, standaardiseren en systematiseren/in stand houden is heel belangrijk voor een veilig, schoon en gestroomlijnd magazijn. Als er gewerkt wordt met poeders wil dat niet zeggen, dat alles bedekt mag zijn met een laag stof en vuil. Alleen als alles schoon en netjes is, kun je veilig werken. Wim Spek heeft in het magazijn gezorgd voor realistische en heldere doelen en uiteindelijk iedereen meegekregen. Het is mooi om te zien dat enthousiaste werknemers gaande het proces

Inschrijving 'Veiligste Magazijn' 2016 geopend

Verladersorganisatie EVO is sinds 1940 belangenbehartiger, kennisplatform en logistiek opleider voor alle bedrijven die met goederenvervoer te maken hebben. EVO heeft 15.000 leden. Samen met BMWT (o.a. belangenbehartiger van leveranciers van arbeidsmiddelen in de sector en initiator keursysteem BMWT-keur), uitzendbureau Tempo Team en het Sectorinstituut Transport en Logistiek organiseert EVO de jaarlijkse Dag van het Magazijn, waar tevens de winnaars van de prijs voor het Veiligste Magazijn wordt bekendgemaakt. Inschrijving voor de competitie geschiedt via een inschrijfformulier, te vinden op www.dagvanhetmagazijn.nl. Daar zijn ook de procedure en de deelnamecriteria te vinden. De eerste selectie geschiedt aan de hand van een door de deelnemer in te vullen vragenlijst; daarna volgen eventuele jurybezoeken en audits. De inschrijving van de nieuwe competitie is op 1 maart 2016 geopend.

de rest meetrekken. Ook het management zag de verschillen en heeft complimenten uitgedeeld. Het is goed dat je medewerkers laat weten, hoe je het ervaart. We durven onze klanten met een gerust hart mee te nemen in de fabriek en het magazijn."

Welke specifieke veiligheidsideeën of procedures hanteren jullie?

Smit: "Onze gouden regel is: iedereen mag het werk stilleggen, als er iets aan de hand is. Alle meldingen worden serieus genomen. Gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen en het dragen van veiligheidsgordels op en in alle voertuigen is verplicht. Zelfs heftrucks met een cabine hebben hier gordels. We hanteren voor heftrucks het 'haloprincipe' en zorgen ervoor dat voetgangers dat ook kennen: in de 'gele zone' (straal van twee meter rond de truck) is oogcontact en communicatie tussen voetganger en chauffeur verplicht en wordt de snelheid verlaagd tot vijf kilometer per uur. In de rode zone (één meter) moet het voertuig worden gestopt, de lading worden neergezet en houdt de chauffeur zijn handen omhoog om duidelijk te maken dat hij niets onverwachts gaat doen. Verder hebben we specifieke maatregelen genomen om weggrijden tijdens het laden te voorkomen."

Worden jullie in 2016 weer winnaar?

Smit: "Dat zouden we graag willen, maar de wedstrijdregels bepalen dat een winnend magazijn de volgende zeven edities moet overslaan. Als het meezit, slepen we in 2023 de prijs weer binnen..." (MC)

Zie ook www.akzonobel.nl

